

Recepcja norm kanonicznych w nauczaniu i prawodawczej działalności arcybiskupa Damiana Zimonia 1985-2011. Studium kanoniczno-historyczne

STRESZCZENIE

Arcybiskup Damian Zimon był piątym biskupem diecezji katowickiej. Jego droga kapłańska rozpoczęła się w grudniu 1957 roku. Jako kapłan był wikariuszem w Tychach, Pszowie i Katowicach. Był wicerektorem Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego, a od 1975 roku dziekanem i proboszczem parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Katowicach. Uzyskał stopień doktora teologii w zakresie liturgiki i należał do komisji i rad diecezjalnych. 29 czerwca 1985 roku w Katowicach otrzymał święcenia biskupie. Urząd biskupa diecezjalnego pełnił w latach 1985-2011, będąc od 1992 roku arcybiskupem metropolitą katowickim. Po przyjęciu jego rezygnacji przez papieża Benedykta XVI przeszedł na emeryturę. Jego poprzednikami na urzędzie biskupa katowickiego byli: bp August Hlond, bp Arkadiusz Lisiecki, bp Stanisław Adamski i bp Herbert Bednorz.

Przy okazji jubileuszy i rocznic powstały częściowe opracowania działalności pasterskiej abp. Zimonia, jednak dotąd nie została napisana żadna praca o jego posłudze w tak szerokim kontekście i w oparciu o dokumenty archiwalne. Wprowadzenie do prezentacji posługi abp. Zimonia stanowi opis głównych nurtów działalności biskupów katowickich. Abp Zimonia był ich kontynuatorem, co sam podkreślał od pierwszych chwil swojego pasterzowania. Wstęp stanowi także rozdział opisujący urząd biskupa diecezjalnego w świetle *Kodeksu prawa kanonicznego*. Ukazano w nim przede wszystkim główne obowiązki biskupa diecezjalnego, a także normy związane z objęciem, sprawowaniem i rezygnacją z urzędu.

Posługa abp. Zimonia w (archi)diecezji katowickiej została ukazana w odniesieniu do norm *Kodeksu prawa kanonicznego Jana Pawła II*. Zebrana dokumentacja została uporządkowana i ukazana w trzech klasycznych obszarach posługi: nauczania, uświęcania i rządzenia. W zakresie posługi nauczania zostały omówione listy pasterskie abp. Zimonia, jego osobiste zaangażowanie w przepowiadanie Słowa Bożego, ze szczególnym uwzględnieniem przepowiadania skierowanego do kapłanów. Zwrócono także uwagę na stałą formację kapłanów, troskę o katechezę, katechetów i szkolnictwo katolickie w archidiecezji oraz działalność ekumeniczną.

Rozdział o uświęcaniu prezentuje normy partykularne wydane przez abp. Zimonia w zakresie liturgii i celebracji pozaliturgicznych. Ukazuje ważny temat rozwoju budownictwa sakralnego lat 80. i 90. W dalszej części przedstawiono troskę o powołania kapłańskie, zakonne

i misyjne oraz różne formy duszpasterstwa ze szczególnym uwzględnieniem duszpasterstwa rodzin, ludzi pracy i nauki, potrzebujących, chorych i starszych.

W rozdziale o posłudze rządzenia przedstawiony został sposób organizacji i funkcjonowania (archi)diecezji katowickiej, od kurii diecezjalnej poprzez sąd metropolitalny aż po zmieniającą się sieć dekanatów i parafii. Opisane zostały przepisy dyscyplinujące, realizacja obowiązku wizytacji kanonicznej diecezji, udział w wizytach *ad limina apostolorum*, synodach i zebraniach KEP. Ostatni aspekt stanowią relacje z władzami państwowymi i samorządowymi, które zaowocowały wieloma inicjatywami i trwałymi dziełami.

Szczególną wartość historyczną stanowią aneksy, w których po raz pierwszy zostały wyliczone listy pasterskie abp. Zimonia, składy osobowe gremiów diecezjalnych i ważniejszych instytucji, erygowane parafie i poświęcone kościoły oraz przeprowadzone wizytacje kanoniczne. W zestawieniach tych znajdują sygnatury dokumentów, które pozwalają w łatwy sposób odnaleźć dany dokument w archiwum archidiecezjalnym (AAKat) lub archiwum kancelarii kurii w Katowicach (KK).